

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

do Uchwały Nr 127/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 marca 2015 r.

**dokonanej w dniach 11-12 grudnia 2015 r. na kierunku *teologia*
prowadzonym w ramach *obszaru nauk humanistycznych*
na poziomie *jednolitych studiów magisterskich*
realizowanych w formie studiów *stacjonarnych i niestacjonarnych*
na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: dr hab. Elżbieta Osewska (członek PKA)
ekspert nr 1 proces dydaktyczny – dr hab. Beata Bilicka
ekspert nr 2 badania naukowe, potencjał kadrowy, baza dydaktyczna
- prof. dr hab. Karol Klauza
ekspert ds. ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jakości
- mgr Edyta Lasota-Belżek
ekspert student - Angelika Karbowa

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *teologia* prowadzonym na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz kolejny. Uczelnia dostosowała się do wskazań i uwag PKA z ostatniej wizytacji. Władze Wydziału zapewniły bardzo dobre warunki do realizacji wizytacji.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Pobyt rozpoczęto od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału. Dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z wcześniej ustalonym

harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, z interesariuszami zewnętrznymi oraz osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono także hospitację zajęć, ocenę prac dyplomowych i etapowych oraz wizytację bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Eksperti Zespołu Oceniającego wielokrotnie wymieniali swoje uwagi dotyczące pozyskanych informacji, pozostały czas wykorzystywano na pracę własną. Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań przydzielonych zadań, sformułowano uwagi i zalecenia o których Przewodnicząca Zespołu poinformowała władze Uczelni oraz Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

(należy podać informację, czy jest to pierwsza czy kolejna ocena, oraz wskazać jej przesłanki: własna inicjatywa PKA, wniosek ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego, wniosek uczelni. Jeżeli bieżąca ocena jest kolejną oceną programową należy podać informację o wynikach ostatniej oceny programowej).

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia	X				
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych	X				
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1 - w pełni**Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1**

Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia, która – w zgodzie z misją Uniwersytetu i strategią Wydziału – realizuje dobry program kształcenia na kierunku *teologia*, mimo niekorzystnych uwarunkowań demograficznych i obniżenia zainteresowania studiami z dziedziny nauk teologicznych.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

Jednostka przyporządkowała kierunek *teologia* do jednego obszaru kształcenia (nauk humanistycznych), natomiast efekty kierunkowe odniosła do dwóch obszarów kształcenia (nauk humanistycznych i nauk społecznych). Zaleca się ponowne przemyślenie i poprawienie efektów kierunkowych lub weryfikację jednoobszarowości kierunku.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Koncepcja kształcenia na Wydziale Teologicznym wpisuje się w strategię rozwoju Uniwersytetu Śląskiego i jest zgodna z *Misją* przyjętą przez Senat uczelni 20 maja 1997 r. Strategię rozwoju ocenianej jednostki definiują dwa dokumenty z 2012 roku: *Misja Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach* oraz *Strategia rozwoju Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012-2020*. W ostatnim dokumencie wskazuje się na priorytetowe kierunki rozwoju wydziału do 2020 roku: badania naukowe na wysokim poziomie, nowoczesną ofertę dydaktyczną, aktywne współdziałanie z otoczeniem oraz systemowe zarządzanie. Koncepcja kształcenia, którą przyjęto na Wydziale Teologicznym zakłada przekazanie studentom gruntownej wiedzy na temat wiary katolickiej, przygotowanie do samodzielnego zdobywania wiedzy i kontynuowania kształcenia na studiach trzeciego stopnia, przede wszystkim w zakresie nauk teologicznych. Koncepcja kształcenia zgodnie z przyjętą strategią zakłada szeroką i zróżnicowaną współpracę z otoczeniem społecznym.

Jednostka prowadzi kształcenie na kierunku *teologia* na poziomie studiów jednolitych magisterskich stacjonarnych, jednolitych magisterskich niestacjonarnych i studiów III stopnia (doktoranckich). Studia jednolite magisterskie - w przypadku osób świeckich – trwają pięć lat, a w przypadku kandydatów do kapłaństwa - sześć lat, stosownie do zaleceń *Ratio Studiorum*. Oferta kształcenia obejmuje także fakultatywne zajęcia ze specjalności nauczycielskiej.

Kadra dydaktyczno-naukowa z dobrym dorobkiem naukowym, program studiów, strategia zapewniania jakości na Wydziale Teologicznym, odpowiadają przyjętym w kraju i w świecie wzorom. Koncepcja kształcenia uwzględnia prawo Kościoła katolickiego odnoszące się do nauczania teologii katolickiej, a zwłaszcza normy zawarte w Konstytucji apostolskiej *Sapientia Christiana*.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1 – w pełni**3. Uzasadnienie oceny**

Koncepcja kształcenia na kierunku *teologia* na Wydziale Teologicznym dobrze odpowiada misji i strategii Uniwersytetu Śląskiego.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Wydział Teologiczny jest otwarty na zmiany zachodzące w nauce, a także na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego i kulturalnego. Plany rozwoju kierunku uwzględniają współczesne zmiany i potrzeby rynku pracy, dowodem czego jest utworzenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych od roku akademickiego 2015/2016 specjalności *teologia w kulturze*. Nowa specjalność jest podstawowym kursem teologii rozbudowanym w zakresie podstawowych dyscyplin teologicznych oraz wzbogaconym o moduły z pogranicza teologii i nauk o kulturze. W trakcie trwania studiów studenci mają możliwość odbywania praktyk w wybranych instytucjach kultury.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Plany rozwoju Wydziału Teologicznego, w niesprzyjających obecnie warunkach demograficznych, są zorientowane na potrzeby zmieniającego się rynku pracy. Utworzenie na Wydziale Teologicznym specjalności *teologia w kulturze* należy uznać za dobrą odpowiedź na wyzwania współczesności.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

W raporcie samooceny kierunek *teologia* został przyporządkowany do dziedziny nauk teologicznych w obszarze nauk humanistycznych. Taki zapis znajduje się także w uchwale Rady Wydziału z 17 września 2012, w której określono przyporządkowanie kierunku do obszaru nauk humanistycznych (studia jednoobszarowe) oraz wskazano, iż efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny nauk teologicznych. Z kolei Uchwała nr 133 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia od roku akademickiego 2012/2013 efektów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych w Uniwersytecie Śląskim (załącznik nr 77) zawiera odniesienia kierunku *teologia* do wszystkich efektów kształcenia z obszaru nauk humanistycznych i kilkunastu z obszaru nauk społecznych. Kierunek *teologia* jest prawidłowo przyporządkowany do jednego obszaru nauk humanistycznych z powiązaniem do obszaru nauk społecznych.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka prawidłowo określa studia ogólnoakademickie na kierunku *teologia* jako dziedzinę nauk teologicznych, przynależną do obszaru nauk humanistycznych. Wszystkie efekty kierunkowe odnoszą się do obszaru nauk humanistycznych, a 13 również do obszaru nauk społecznych. Kierunek *teologia* jest przyporządkowany do jednego obszaru, a uchwała Senatu jest przestrzegana poprzez wskazanie powiązań z obszarem nauk społecznych.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1. Opis stanu faktycznego

Efekty kształcenia dla kierunku *teologia*, zgodnie z Uchwałą nr 133 Senatu Uniwersytetu Śląskiego z dnia 29 maja 2012 r. zostały przypisane do jednego głównego obszaru: nauk humanistycznych z

odniesieniami do obszaru nauk społecznych. Efekty kierunkowe uzupełniono o dodatkowe efekty związane z uprawnieniami do wykonywania zawodu nauczyciela (są one zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012 r.) oraz wymaganiami do podjęcia posługi duchownego w Kościele katolickim. Efekty kierunkowe zakładają zdobycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych dla prowadzenia badań teologicznych oraz pracy zawodowej, zwłaszcza jako nauczyciela religii.

Efekty kształcenia dla kierunku *teologia* są spójne z efektami określonymi w KRK dla Szkolnictwa Wyższego, pokrywają wszystkie obszarowe efekty kształcenia dla obszaru nauk humanistycznych studiów drugiego stopnia i znajdują potwierdzenie w macierzy efektów kształcenia modułów z przyporządkowanymi sposobami weryfikacji.

Mimo przyjętej przez wydział jednoobszarowości, 12 spośród 49 efektów kierunkowych ma wspólne odniesienia do nauk humanistycznych i nauk społecznych, a jeden efekt kierunkowy TMA_W18 posiada odniesienie wyłącznie do nauk społecznych. Odniesienie do obszaru nauk społecznych występuje także w przypadku większości efektów kształcenia związanych ze specjalnościami: nauczycielską i pastoralną.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4 – znacząco

3. Uzasadnienie oceny

Obecnie występuje brak spójności między przyporządkowaniem kierunku do jednego obszaru kształcenia (nauk humanistycznych) a odniesieniem efektów kierunkowych do dwóch obszarów kształcenia (nauk humanistycznych i nauk społecznych). Trzeba podjąć dyskusję nad efektami kształcenia i przyporządkowaniem kierunku doprowadzając do uzgodnienia stanowiska Senatu i Wydziału.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia

	w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.* 1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.* 1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. 1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.
1. Opis stanu faktycznego 1.5.1: 1.5.2: 1.5.3: 1.5.4:	W jednostce prowadzi się przygotowanie studentów do pracy w szkole, które obejmuje specjalność nauczycielską i specjalność pastoralną (dla studentów przygotowujących się do kapłaństwa). Program studiów uwzględnia przepisy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 r. Studenci odbywają 4-tygodniowe praktyki katechetyczno-pedagogiczne we wrześniu na roku III (75 godz.) i we wrześniu na roku IV (75 godz.). Wymiar, zasady i formy odbywania praktyki normuje instrukcja praktyk Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego. Dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia i uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem kierunku <i>teologia</i>. Treści realizowane w poszczególnych modułach oraz literatura przedmiotu w sylabusach potwierdzają, że w kształceniu studentów na Wydziale Teologicznym uwzględnia się bieżący stan wiedzy w dziedzinie nauk teologicznych, a także aktualne rozstrzygnięcia Magisterium Kościoła katolickiego. Samodzielne uczenie się studenta obejmuje przygotowanie do zajęć, kolokwiiów, sprawdzianów i egzaminów, zapoznanie się z wymaganą literaturą, przygotowanie prac zaliczeniowych semestralnych i etapowych, przygotowanie do lekcji w szkole w czasie praktyk pedagogiczno-katechetycznych. Ponadto proseminarium oraz seminaria magisterskie przygotowują oraz umożliwiają udział studentów w prowadzeniu badań z zakresu teologii, co znajduje swoje odzwierciedlenie w publikacjach naukowych studentów. Czas kształcenia obejmuje w przypadku studentów świeckich – 5 lat (10 semestrów) oraz w przypadku kandydatów do kapłaństwa – 6 lat (12 semestrów). Liczba godzin przewidzianych do realizacji treści programowych wynika z koniecznego zaangażowania studenta w czasie niezbędnym do osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia, co określa liczba punktów ECTS przypisanych do poszczególnych modułów. Na Wydziale Teologicznym UŚ przyjęto, iż 1 pkt ECTS = 25-30 godzin pracy studenta. Całkowity czas trwania kształcenia podzielony został w ramach poszczególnych modułów na liczbę godzin kontaktowych (realizowanych z udziałem nauczyciela akademickiego) i liczbę godzin pracy własnej studenta. Warunkiem zaliczenia każdego roku jest uzyskanie przez studenta 60 punktów ECTS.

1.5.5:

Punktacja ECTS nie budzi zastrzeżeń, jest zgodna z zasadami systemu ECTS. Zajęciom (w ramach poszczególnych modułów) powiązanych z prowadzonymi na Wydziale Teologicznym badaniami w dziedzinie nauk teologicznych, przypisano ponad 60% ogólnej liczby punktów ECTS. W poszczególnych specjalnościach wygląda to następująco: teologia nauczycielska – 67%, teologia pastoralna – 61%, teologia w kulturze – 65%. W jednostce są prowadzone badania naukowe głównie w zakresie teologii biblijnej, patrologii, dogmatyki, misjologii, historii Kościoła, teologii pastoralnej, katechetyki, homiletyki w dziedzinie nauk teologicznych związanej z ocenianym kierunkiem.

1.5.6:

Studenci mają możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych wśród zajęć do wyboru przewidzianych w programie kształcenia na różnych latach studiów. Elastyczność w doborze modułów kształcenia przekracza 30% liczby wszystkich punktów ECTS, jest zróżnicowana i wynosi dla: specjalności nauczycielskiej – 37%, specjalności pastoralnej – 46%, specjalności teologia w kulturze – 37%.

1.5.7:

Przewidziane w programie studiów różne formy dydaktyczne (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, lektoraty) obejmują zróżnicowane sposoby prowadzenia zajęć. Forma zajęć i liczebność grup nie budzi zastrzeżeń. Liczba studentów na poszczególnych latach na kierunku *teologia* nie wymaga podziału na mniejsze grupy.

Wykładowcy mogą prowadzić kształcenie na odległość, takie możliwości daje im wydziałowa platforma wspomagania procesu dydaktycznego, którą zarządza uniwersyteckie Centrum Kształcenia na Odległość. Na platformie można umieszczać materiały dydaktyczne, publikacje naukowe, testy kontrolne, tezy do egzaminu, a także przysyłać do prowadzących zajęcia prace zaliczeniowe studentów. Jednak zaledwie kilku nauczycieli akademickich i w niewielkim zakresie korzysta z tej platformy.

1.5.8:

Jednostka prowadzi przygotowanie studentów do pracy w szkole. Jednym z ważnych elementów tego przygotowania są praktyki. Efekty kształcenia i metody ich weryfikacji opisuje *Instrukcja praktyk* oraz dwa sylabusy *Katechetyczna praktyka pedagogiczna*.

Ponadto na kierunku *teologia* przygotowujący się do kapłaństwa odbywają obligatoryjne praktyki pastoralne, których celem jest uzyskanie przez studentów dodatkowych efektów kształcenia określonych w programie studiów, wymaganych do podjęcia posługi duchownego w Kościele katolickim. Cele i organizację praktyki pastoralnej opisują sylabusy.

Ze względu na nową (od roku akademickiego 2015/2016) specjalność *teologia w kulturze* opracowano dla niej efekty kształcenia i sposoby ich weryfikacji, a także *Program praktyki zawodowej* dla tej specjalności.

Studenci posiadają możliwość zapoznania się z instrukcjami praktyk oraz mogą pobrać niezbędne dokumenty ze strony internetowej Wydziału Teologicznego.

W organizację praktyk dydaktycznych włączają się liczne szkoły oraz instytucje kościelne. Dobór instytucji nie budzi zastrzeżeń, jest on podporządkowany realizacji założonych efektów kształcenia oraz potrzebom duszpasterskim. Praktyki są dobrze zorganizowane, warto jednak w opisie efektów kształcenia i sposobie ich weryfikacji (instrukcja i sylabusy praktyk) oddzielenie praktyk pedagogicznych (moduł 2 powyższego rozporządzenia) od praktyk katechetycznych (moduł 3 powyższego rozporządzenia).

1.5.9:

Program kształcenia zakłada udział studentów, odpowiednio przygotowanych, w wykładach monograficznych prowadzonych w języku angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim. Od roku akademickiego 2012/2013 oceniana jednostka posiada dwa bezpłatne miejsca dla studentów pochodzących spoza Unii Europejskiej. Prowadzi również wymianę studentów w ramach programu Erasmus+.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5 z uwzględnieniem kryteriów od 1.5.1. do 1.5.9

1.5.1- 1.5.9 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny - w pełni

Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Punktacja ECTS nie budzi zastrzeżeń, jest zgodna z zasadami systemu ECTS. Wydział Teologiczny prowadzi praktyki dydaktyczne, zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z dnia 17 stycznia 2012 r. Praktyki są dobrze zorganizowane, zaleca się jednak w opisie efektów kształcenia i sposobie ich weryfikacji (instrukcja i sylabusy praktyk) oddzielenie praktyk pedagogicznych (moduł 2 powyższego rozporządzenia) od praktyk katechetycznych (moduł 3 powyższego rozporządzenia).

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1. Opis stanu faktycznego

1.6.1:

Warunkiem podjęcia studiów na Wydziale Teologicznym na kierunku *teologia* jest świadectwo maturalne oraz pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej dotyczącej wiedzy religijnej na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. W czasie postępowania rekrutacyjnego uwzględnia się także maturalną ocenę z pisemnego egzaminu z języka polskiego. W przypadku kandydatów do kapłaństwa, poza powyższymi kryteriami, o przyjęciu na studia decyduje kompetentna władza kościelna. Zasady rekrutacji są przejrzyste i zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia w ocenianej jednostce.

1.6.2:

Na Wydziale Teologicznym obowiązują uczelniane zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną, są one uregulowane przez Ustawę nr 485 Senatu Uniwersytetu Śląskiego z 23 czerwca 2015 r.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2: w pełni

1.6.1: w pełni

1.6.2: w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Analiza postępowania rekrutacyjnego oraz kryteriów rekrutacji na Wydziale Teologicznym pozwala stwierdzić, iż nie zawierają one przepisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów, oparte są na zasadzie równych szans w podjęciu kształcenia. Na ocenianym kierunku istnieje możliwość potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania

egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Opis stanu faktycznego

1.7.1:

W celu weryfikacji zakładanych w programie studiów efektów kształcenia stosuje się zróżnicowane metody. W odniesieniu do ćwiczeń sprawdzanie osiągnięcia efektów kształcenia realizowane jest na bieżąco poprzez ocenianie przygotowania do zajęć i aktywności studentów na zajęciach. Kontrola odbywa się także poprzez sprawdziany pisemne, kolokwia oraz prace pisemne (esej, referat, prezentacja). Efekty kształcenia osiągnięte podczas wykładów sprawdzane są często w formie egzaminów ustnych lub egzaminów pisemnych. Z dokumentacji ocenianej w czasie wizytacji (protokoły egzaminów dyplomowych) wynika, iż w czasie egzaminu dyplomowego student odpowiada na 2 lub 3 pytania najczęściej związane z problematyką pracy magisterskiej. Podobnie stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiąganych podczas praktyk zawodowych są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, skutecznie wspierają studentów w procesie uczenia się oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z przyjętych efektów kształcenia, w tym w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej, przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć.

1.7.2:

Oceniana jednostka publikuje sylabusy na stronie internetowej Wydziału Teologicznego UŚ. W sylabusach brakuje opisu przedmiotowych efektów kształcenia (z podziałem na wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne) oraz sposobów ich weryfikacji. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia opisują bowiem moduły kształcenia, a nie sylabusy. Opis sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia zawarty w modułach jest dokładny i czytelny. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie wyrazili się na temat systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, doceniając bezstronność i obiektywizm w ocenianiu. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest zrozumiały oraz zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania. Ponadto zasady zaliczania zajęć są przedstawiane przez prowadzących na pierwszych zajęciach i są konsekwentnie realizowane przez cały semestr. W przypadku przedmiotów, które są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie są stosowane metody sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia za pomocą platformy online.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2: w pełni

1.7.1: w pełni

1.7.2: w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Stosowane na Wydziale Teologicznym metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych w programie studiów efektów kształcenia. Opis sprawdzania efektów kształcenia jest precyzyjny i odniesiony do efektów modułowych. W jednostce stworzony został system oceniania zapewniający równe traktowanie wszystkich studentów oraz bezstronność i obiektywizm w ocenianiu. Obowiązujący system weryfikacji efektów kształcenia zapewnia możliwość oceny stopnia ich osiągnięcia.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Ocena spełnienia kryterium 2 - w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Pracownicy naukowo-dydaktyczni WT UŚ realizujący zajęcia na kierunku *teologia* posiadają właściwe kompetencje dydaktyczne i naukowe, by realizować przyjęty program kształcenia. Przyjmując przyporządkowanie kierunku do obszaru nauk humanistycznych, jednostka spełnia minimum kadrowe. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Widać wyraźny rozwój naukowy kadry w ostatnich pięciu latach. Podejmowane badania naukowe zapewniają realizację efektów i programu kształcenia a powadzona polityka kadrowa sprzyja rozwojowi kadry. Polityka kadrowa wspiera indywidualny rozwój nauczycieli akademickich oraz odtwarzaniu jej potencjału. Rezultaty badań naukowych prowadzonych w na kierunku *teologia* WT UŚ są wykorzystywane zarówno do projektowania jak i modyfikowania programów kształcenia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

Warto jeszcze lepiej rozpoznawać i uwzględniać obecne wyzwania współczesności w podejmowanych badaniach naukowych i podejmować badania interdyscyplinarne. Można także zadbać o lepsze przygotowanie nauczycieli akademickich do oceniania umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Zaleca się przeniesienie indywidualnych form współpracy z zagranicą w formę objętą umowami między instytucjami szkół wyższych. Kadra kierunku uznała za warty przemyslenia system gratyfikacji z tytułu nadgodzin uzależniony od zadekretowanej przez władze UŚ puli przypadającej na fundusz nadgodzin niezależnie od realnej potrzeby Wydziału w tym zakresie.

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

1. Opis stanu faktycznego

Minimum kadrowe dla *teologii* zostało określone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Spełnione są zapisy § 13 pkt. 1 powyższego rozporządzenia, tj.: „nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów”, a także § 13 pkt. 2, tj.: „nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”.

Skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w niniejszym rozporządzeniu

w § 16. 1. 2) „na kierunkach studiów związanych z kształceniem w zakresie... b) teologii

– stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”. W sumie podano w raporcie samooceny 18 nauczycieli akademickich: w tym 5 z tytułem profesora, 6 z ze stopniem doktora habilitowanego oraz 7 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem doktora.

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, należy stwierdzić, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Ponadto w teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych wraz z potwierdzeniami nostryfikacji dyplomów uzyskanych poza Polską, głównie w uniwersytetach papieskich w Rzymie. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Nauczyciele akademicki wypełniający minimum kadrowe jednolitych studiów magisterskich na kierunku *teologia*, o profilu ogólnoakademickim, posiadają dorobek naukowy z obszaru nauk humanistycznych,

dziedzina nauk teologicznych, a dzięki swoim zainteresowaniom badawczym i specjalnościom są w stanie realizować program kształcenia na kierunku *teologia*.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) i wynosi 1: 38 (wymagana relacja nie mniejsza niż 1:120).

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione całkowicie. Liczba i struktura kompetencji nauczycieli wliczanych do minimum nie budzi żadnych wątpliwości. Minimum kadrowe kierunku jest spełnione, bo wszystkie osoby posiadają dorobek naukowy w obszarze i dziedzinie i dyscyplinie/dyscyplinach, do których określono efekty kształcenia.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

1. Opis stanu faktycznego

Na kierunku *teologia* w ocenianym okresie zatrudniano: 41 pracowników naukowo-dydaktycznych. Z obszaru nauk humanistycznych zatrudnionych było 39 pracowników (głównie z dziedziny nauk teologicznych oraz 5 osób z dziedziny nauk humanistycznych (filozofia 4, historia 1). Z obszaru nauk społecznych zatrudnione były 2 osoby (dziedzina nauk prawnych – dyscyplina: prawo kanoniczne).

Badania naukowe realizowane są w 7 katedrach, które swoim zakresem obejmują całą dziedzinę nauk teologicznych. Prace koncentrują się przede wszystkim na badaniach źródeł teologii, na teologii systematycznej, na wieloaspektowych badaniach historii i społeczności Śląska i pogranicza, na studiach pastoralnych, liturgicznych, katechetycznych, na studiach nad procesem ekumenicznym. Wykonywane są one we współpracy interdyscyplinarnej ze środowiskiem naukowym Uczelni i w ramach współpracy międzyuczelnianej (krajowej i zagranicznej). Podejmowane badania naukowe są spójne z realizowanymi efektami kształcenia na kierunku *teologia*. Na Wydziale Teologicznym publikowane są 4 czasopisma naukowe o profilu teologicznym (przy czym jedno z nich powstaje w środowisku młodych naukowców) oraz 6 serii naukowych z publikacjami zwartymi (większość prac z dziedziny nauk teologicznych). W WT wykorzystywane metod i technik kształcenia na odległość ma charakter wspomagający, ale posiadane przez pracowników kompetencje w tym zakresie są perspektywnym przygotowaniem do tej formy kształcenia, gdyby Rada WT zdecydowała się na tego typu ofertę usług dydaktycznych.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.2 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *teologia* są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Wśród pracowników można dostrzec dwa podejścia do realizacji zajęć dydaktycznych: bardziej naukowe i misyjne. Podczas spotkania z kadrami ujawniła się swoista rywalizacja pokoleniowa w odniesieniu do poszukiwania skutecznych metod nauczania i prowadzenia badań, z uwzględnieniem wyzwań współczesności wobec kontekstów teologicznych oraz możliwości percepcji treści teologicznych przez kolejne pokolenia studentów, z ich przygotowaniem kulturowym, psychologicznym i możliwościami kreatywnymi.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Władze Wydziału Teologicznego realizują właściwą politykę kadrową gwarantującą poprawny dobór nauczycieli akademickich dobrze przygotowanych do realizacji badań naukowych i prowadzenia zajęć dydaktycznych. Jednocześnie kadra jest motywowana do stałego rozwoju naukowego, co potwierdza znaczne zwiększenie liczby samodzielnej kadry w latach 2012-2015 r. W okresie tym kadra powiększyła się o 2

profesorów i 2 doktorów habilitowanych. Realizując wskazania z poprzedniej akredytacji PKA zespół pracowników zaangażował się w rozwijanie indywidualnych kontaktów zagranicznych, które są traktowane jako przygotowanie do nawiązania sformalizowanej współpracy, na podstawie umów między jednostkami naukowymi. Regularnie dokonywana jest ocena aktywności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej pracowników. Dla zintensyfikowania badań udzielane są urlopy naukowe. Z kolei o jakości prac awansowych dbają zespoły „przed-doktorskie” i „przed-habilitacyjne” (Strategia Wydziału 1.3). Rozwój kompetencji dydaktycznych wspierają odpowiednie szkolenia organizowane na poziomie uczelni i wydziału. Za wybitne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne pracownicy są nagradzani np. przez Rektora UŚ. Podnoszeniu kompetencji dydaktycznych pracowników sprzyjają także hospitacje zajęć dydaktycznych i ich ocena przez ankietyzację studencką.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Polityka kadrowa wspiera skutecznie indywidualny rozwój nauczycieli akademickich. Zarówno przedstawione dokumenty, Raport samooceny jak i spotkanie z kadrą ujawniają pozytywną ocenę polityki kadrowej prowadzonej przez władze wydziału.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Badania naukowe dotyczą przede wszystkim źródeł teologii, teologii systematycznej, historii Kościoła i społeczności Śląska i pogranicza, teologii pastoralnej, liturgiki, katechetyki, studiów nad procesem ekumenicznym. Realizowane są one we współpracy interdyscyplinarnej ze środowiskiem naukowym Uczelni i w ramach współpracy międzyuczelnianej (krajowej i zagranicznej). Uwarunkowany historycznie i kulturowo związek środowiska teologii śląskiej z obszarem kultury języka niemieckiego znajduje swe konsekwencje w preferencji kontaktów ze szkołami wyższymi w Niemczech i Austrii. Także związki ze Słowacją i Czechami owocują kontaktami wykładowców głównie z teologami greko-katolickimi. Tradycyjnie też – jako kontynuację studiów aktualnych pracowników kierunku – rozwijana jest współpraca z teologicznymi instytucjami Watykanu, Włoch, Francji i Belgii, Izraela, Meksyku i Argentyny.

Realizowane badania naukowe w obszarze nauk humanistycznych dobrze odpowiadają przyjętemu obszarowi/obszarom kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek *teologia*.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.4 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Pracownicy naukowo-dydaktyczni WT są aktywni naukowo w obszarze nauk humanistycznych, w tym w dziedzinie nauk teologicznych.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Opis stanu faktycznego

Rezultaty badań naukowych prowadzonych na kierunku *teologia* WT UŚ są wykorzystywane zarówno do projektowania jak i modyfikowania programów kształcenia, co m.in. znajduje potwierdzenie w powołaniu nowych seminariów magisterskich. Zarówno Władze Wydziału jak i Wydziałowa Komisja Jakości Kształcenia dbają, by podejmowane badania naukowe sprzyjały realizacji programu kształcenia i jego modyfikacji. W ocenianym okresie szereg prac naukowych dotyczyło relacji między wiarą (życiem Kościoła, teologią) a kulturą współczesną, co przyczyniło się do zmodyfikowania programu specjalności: *teologia ogólna*, z uruchomieniem nowej specjalności: *teologia w kulturze*. Podejmowane badania empiryczne z zakresu teologii pastoralnej, przepowiadania i katechetyki wpłynęły na modyfikację treści modułów realizowanych w Katedrze Teologii Pastoralnej, Liturgiki, Homiletyki i Katechetyki.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.5 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Rezultaty badań naukowych prowadzonych na kierunku *teologia* WT UŚ są wykorzystywane zarówno do projektowania jak i modyfikowania programów kształcenia.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

Ocena spełnienia kryterium 3 – wyróżniająco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Istnieje realna i bardzo aktywna współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym, kulturalnym i eklezjalnym. Liczni interesariusze zewnętrznymi, w tym: Kuria Archidiecezji Katowickiej, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, dyrektorzy placówek oświatowych biorą udział w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji. Wpływ interesariuszy zewnętrznych na kształt i realizację programu kształcenia został potwierdzony w bogatej dokumentacji przedstawionej na ten temat oraz w rozmowie ZO z interesariuszami zewnętrznymi.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

Warto zadbać o rozszerzenie współpracy z instytucjami o charakterze prospołecznym.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

1. Opis stanu faktycznego

Wydział Teologiczny współpracuje z otoczeniem społecznym, kulturalnym i eklezjalnym, między innymi z ośrodkami społecznego przekazu, przedszkolami, szkołami, parafiami, stowarzyszeniami i fundacjami. W celu lepszego dostosowania efektów kształcenia dla kierunku *teologia* do zmieniających się potrzeb rynku pracy, jednostka współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, do których należą przede wszystkim: Wyższe Seminarium Duchowne w Katowicach, Kuria Archidiecezji Katowickiej, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, dyrektorzy placówek oświatowych. Interesariusze zewnętrzni w różnym stopniu (formalnie lub nieformalnie) biorą udział w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji. W organizację praktyk pedagogiczno-katechetycznych włączają się liczne szkoły, z którymi współpraca układa się bardzo dobrze. Pod uwagę brane są opinie nauczycieli religii – opiekunów praktyk, metodyków nauczania religii, ekspertów MEN do spraw awansu zawodowego nauczycieli, wizytatorów diecezjalnych, do których systematycznie wysyła się ankiety. Z kolei w organizację praktyk pastoralnych włączają się liczne parafie.

Bardzo bogaty materiał na temat opinii interesariuszy zewnętrznych o programie studiów i zakładanych w nim efektach kształcenia, uzyskano także dzięki aktywności pracowników Wydziału Teologicznego w pracach II Synodu Archidiecezji Katowickiej.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1 – wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny

Wydział Teologiczny współpracuje z licznym gronem interesariuszy zewnętrznych. Mają oni wpływ na określanie efektów kształcenia, weryfikację oraz ocenianie stopnia ich realizacji, a także organizację praktyk katechetycznych i pastoralnych. Jednostka na bieżąco podejmuje starania o włączenie interesariuszy zewnętrznych w funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Służą temu nie tylko spotkania z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, ale także liczne ankiety adresowane do przedstawicieli różnych środowisk.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Opis stanu faktycznego

Kierunek *teologia* na WT UŚ jest prowadzony we współpracy z Kościołem katolickim archidiecezji katowickiej reprezentowanym przez Wielkiego Kanclerza, Arcybiskupa Katowickiego, który m.in. odpowiada za zgodność programu studiów teologii katolickiej z postanowieniami Konstytucji Apostolskiej Jana Pawła II *Sapientia Christiana* z dnia 29 czerwca 1979 roku i załączonymi do niej *Ordinationes*.

Wydział Teologiczny realizuje współpracę z Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym, Kuria

Archidiecezji Katowickiej i z innymi jednostkami Archidiecezji Katowickiej. Przykładem bliskiej współpracy jest udział pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału w pracach II Synodu Archidiecezji, dzięki któremu powstał bogaty materiał zawierający opinie interesariuszy zewnętrznych o programie studiów i EK, ich weryfikacji i stopniu realizacji.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.2 – wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny

W ramach współpracy WT UŚ realizowanej we współpracy z Kościołem katolickim archidiecezji katowickiej podjęto m. in. szeroko zakrojony proces ankietyzacji absolwentów (nauczyciele religii, księża, pracownicy instytucji kościelnych) oraz przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, którzy wypowiedzieli się na temat efektów i programu kształcenia, wskazali obszary wymagające doskonalenia i propozycje nowych specjalności. Na podstawie umowy zawartej pomiędzy uczelnią a Arcybiskupem Katowickim, strona kościelna finansowała budowę głównego budynku Wydziału i jego wyposażenie oraz odnowienie i unowocześnienie Biblioteki Wydziału Teologicznego. A dzięki staraniom Arcybiskupa Katowickiego i pracowników Kurii Archidiecezji Katowickiej powołano wiele nowych inicjatyw społeczno-kulturowych i religijnych, co przyczynia się do zmian społecznych, kulturowych, ekumenicznych i religijnych oraz powstawania nowych miejsc pracy.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólniakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

Ocena spełnienia kryterium 4 – wyróżniająco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Jednostka posiada nowoczesny, estetyczny, zadbane oraz funkcjonalny budynek (powstały z funduszy Kościoła), który jest dostosowany do potrzeb kształcenia i badań naukowych realizowanych na kierunku *teologia*. Zasobna i skomunikowana z elektronicznymi bazami bibliotecznymi Biblioteka Wydziału zabezpiecza potrzeby studentów i kadry naukowej w wysokim stopniu.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

Warto zadbać o urządzenia wspomagające proces studiowania studentów niedosłyszających.

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

1. Opis stanu faktycznego

Oceniana jednostka dysponuje dwoma obiektami: głównym, nowoczesnym budynkiem dydaktycznym przy ul. Jordana 18 oraz kompleksem bibliotecznym (Czytelnia i Magazyny w budynku WŚSD). Główny budynek to estetyczny, funkcjonalny i zadbane obiekt obejmujący parter i trzy piętra, zbudowany specjalnie na potrzeby Wydziału Teologii UŚ. Na centrum kształcenia kierunku *teologia* składa się 6 sal wykładowych, 12 sal seminaryjnych, laboratorium komputerowe, aula i pomieszczenia pomocnicze (m. in. nowoczesna sala egzaminacyjna - łącznie 3524,63 m²). Ich powierzchnia, wyposażenie i układ stanowisk są dostosowane do prowadzonych zajęć, liczebności grup studentów i realizowanych badań naukowych. W salach (zgodnie z ich wielkością i przeznaczeniem) znajduje się sprzęt multimedialny, nagłośnienie, biurka i krzesła z pulpitemi. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne są klimatyzowane i wyposażone w tablice oraz ekrany. Nauczyciele akademicki oraz studenci mają także możliwość pożyczenia dodatkowego sprzętu dydaktycznego (np. projektorów multimedialnych, laptopów, głośników). Do ich dyspozycji jest także nowoczesna aula (214 miejsc siedzących o układzie kinowym). Każda katedra i organizacja studencka posiada swoje pokoje i pracownie. Przy wejściach do nich znajdują się informacje (o składzie danej katedry i konsultacjach), sprzyjające efektywności procesu kształcenia. Na terenie obiektu istnieje możliwość korzystania z bezprzewodowego Internetu (sieć WiFi obejmuje wszystkie piętra budynku oraz czytelnię Biblioteki Wydziału Teologicznego). Studenci mogą również korzystać z pracowni komputerowej wyposażonej w komputery stacjonarne i tablicę interaktywną. Na parterze znajduje się mała kaplica służąca wszystkim pracownikom i studentom, a także przestronny hol, w którym cyklicznie są prezentowane

różne okolicznościowe wystawy.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA pozytywnie ocenili infrastrukturę dydaktyczną i naukową jednostki. W ich opinii liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych są bardzo dobre. Sale posiadają sprzęt audiowizualny wykorzystywany przez większość nauczycieli akademickich podczas zajęć. Studenci wyrazili także pozytywną opinię na temat przystosowania budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W budynku wydziału znajdują się podjazdy i windy, a w wyposażeniu biblioteki znajdują się urządzenia dla niedowidzących.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1 – wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny

Nowoczesny, estetyczny, zadbane oraz funkcjonalny budynek jest dostosowany do potrzeb kształcenia i badań naukowych realizowanych na kierunku *teologia*. Liczba, powierzchnia oraz wyposażenie sal dydaktycznych, w tym specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. zarówno liczby studentów jak i podejmowanych badań naukowych.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

1. Opis stanu faktycznego

System obsługi bibliotecznej stosowany na kierunku *teologia* WT UŚ gwarantuje studentom dotarcie do publikacji wykazanych na kartach przedmiotów. Dzięki donacjom naukowców, księży, instytucji ekklezjalnych i wsparciu finansowemu Kościoła biblioteka zawiera cenne zbiory teologiczne.

Biblioteka Wydziału Teologicznego stosuje także wymianę z 85 instytucjami polskimi i 15 zagranicznymi. Udostępnia w sieci UŚ bazy: tworzoną przez pracowników WT Encyklopedię wiedzy o Kościele katolickim na Śląsku oraz współtworzone przez BT – Bibliografię Dorobku Pracowników Uniwersytetu Śląskiego i Elektroniczną Bibliografię Nauk Teologicznych, a także m.in.: Bibliografię – Nauk Kościelnych i Zawartości Czasopism BN. Prowadzi szkolenia według programów studiów i potrzeb użytkowników. Co ważne, tych działań nie przerwano mimo prowadzonych inwestycji. Uwzględniając zalecenia PKA z 2010 r., wydłużono czas otwarcia wypożyczalni i czytelnia BT.

Poprzez otwartą sieć WiFi i szerokopasmowy dostęp do Internetu studenci mogą korzystać ze sprzętu uczelnianego w dostępie do cyfryzowanych zasobów źródłowych, w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki. W ocenie studentów Biblioteka Wydziałowa jest dobrze wyposażona w literaturę potrzebną do realizacji zamierzonych efektów kształcenia. Każdy student może mieć dostęp do źródeł elektronicznych zarówno bezpłatnych jak i płatnych. Biblioteka jest otwarta w godzinach odpowiadających potrzebom studentów. W Bibliotece Wydziałowej występują stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz czytelnia, gdzie mogą analizować literaturę dostępną na miejscu. Poza tym studenci mogą korzystać z Biblioteki Głównej UŚ w Katowicach.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2 – wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywną opinię na temat dostępu do literatury obowiązkowej, a bibliotekarze potwierdzili, iż uzgadniają zasoby biblioteczne z pracownikami naukowo-dydaktycznymi, a każda zgłoszona publikacja niezbędna do realizacji efektów kształcenia jest kupowana. Wywiad przeprowadzony z pracownikami Biblioteki, przykładowe wyszukiwanie w katalogach oraz sprawdzenie sposobu nabywania, opracowywania, przechowywania i udostępniania zasobów potwierdzają wysoki poziom usług bibliotecznych. Na podkreślenie zasługuje zachowywanie przejmowanych księgozbiorów od pracowników Wydziału Teologicznego i zachowywanie ich jako całości opatrzonej nazwiskiem donatora. Ma to duże znaczenie dla badań nad warsztatem naukowym konkretnych autorytetów w dziedzinie nauk teologicznych. Zasobna i skomunikowana z elektronicznymi bazami bibliotecznymi Biblioteka Wydziału w wysokim stopniu zabezpiecza potrzeby studentów i kadry naukowej.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych),

personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Opis stanu faktycznego

Na kierunku *teologia* program studiów nie przewiduje kształcenia na odległość. Wykładowcy mają jednakże dostęp do wydziałowej platformy wspomagania procesu dydaktycznego, zarządzanej przez Centrum Kształcenia na Odległość Uniwersytetu Śląskiego, ale w niewielkim stopniu z niej korzystają. Wszyscy korzystający z platformy (pracownicy i studenci) otrzymali odpowiednie przeszkolenie. Na platformie są udostępniane multimedialne materiały edukacyjne, z których student może korzystać przez cały okres trwania kursu lub w terminach określonych z odpowiednim wyprzedzeniem przez prowadzącego. Studenci pozytywnie oceniają korzystanie z platformy edukacyjnej.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.3 – nie dotyczy

3. Uzasadnienie oceny

Nie dotyczy.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

Ocena spełnienia kryterium 5 - w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Zorganizowany na Wydziale Teologicznym UŚ system pomocy naukowej, dydaktycznej, materialnej i pastoralnej zapewnia studentom rozwój naukowy, społeczny oraz zawodowy. Zawarte umowy międzynarodowe umożliwiają studentom udział w wymianie międzynarodowej, głównie w ramach programu Erasmus+. Wydział uczestniczy także w programie krajowym MOST. WT wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym, kulturalnym, ekologicznym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, ściśle współpracując z instytucjami działającymi na rynku. Warto podkreślić bliską współpracę Wydziału Teologicznego z Wydziałem Katechetycznym Kurii Archidiecezji Katowickiej, dzięki czemu studenci i absolwenci otrzymują wsparcie katechetyczne, pedagogiczne, dydaktyczne i pastoralne. Jednostka z ogromną starannością dba o potrzeby studentów z niepełnosprawnością, m.in. dostosowała bazę dydaktyczną do ich potrzeb, każdy student może ubiegać się o opiekę asystenta, otrzymać Indywidualne Dostosowanie Studiów oraz pomoc psychologiczno-pastoralną, co świadczy o dużym oddaniu Władz Wydziału sprawom studentów z niepełnosprawnością. zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

Warto zadbać o ubogacenie platformy edukacyjnej, by studenci korzystając z systemu online mieli nie tylko dodatkowe materiały, ale mogli przygotowywać wspólne projekty edukacyjne, zamieszczać swoje prace, sprawdzać wiedzę, umiejętności i kompetencje.

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

1. Opis stanu faktycznego

Studenci są zadowoleni z opieki dydaktycznej, naukowej i pastoralnej. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas konsultacji oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Terminy konsultacji są dostosowane do formy i trybu studiów oraz do planu zajęć.

W Uczelni istnieje możliwość ubiegania się o Indywidualny Tok Studiowania i Indywidualną Organizację Studiów. Analiza Regulaminu Studiów pozwala na pozytywną ocenę zakresu oferowanych możliwości, a także przejrzystości procesu ubiegania się o ww. formy kształcenia.

W kontekście opieki naukowej studenci pozytywnie ocenili proces dyplomowania. Zarówno zasady

wyboru opiekuna pracy, jak i dalsza współpraca, w tym w szczególności wsparcie merytoryczne otrzymywane od promotora odpowiadają potrzebom studentów. Ponadto przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej są usatysfakcjonowani małą liczbą osób przypadającą na jednego opiekuna, a także formą seminariów, podczas których prezentowane są postępy w pisaniu pracy. W ramach kierunku *teologia* działa jedno koło naukowe, które zrzesza wielu studentów wszystkich lat. Uczelnia wspomaga działalność kół naukowych poprzez dofinansowanie ich inicjatyw. Członkowie kół naukowych mogą korzystać z infrastruktury naukowej i dydaktycznej, aby realizować swoje projekty. Studenci poprzez stronę internetową mają zapewniony dostęp do Kart przedmiotów, które są dla nich wystarczającym źródłem informacji na temat przedmiotów. W ich opinii treści sylabusów są kompletne i wspomagają ich proces uczenia się. Karty przedmiotów zawierają wszelkie niezbędne informacje nt. zaliczenia przedmiotów, efektów kształcenia, wymiaru godzin, literatury. Zamieszczone tam informacje pomagają studentom w wyborze specjalności lub modułu kształcenia.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że prowadzący udostępniają materiały pomocnicze, np. dodatkowe arkusze ćwiczeniowe, literatura, które w ich opinii są bardzo przydatne.

W Uczelni istnieje jedna forma mechanizmów motywujących studentów, którą jest stypendium rektora finansowane z Funduszu Pomocy Materialnej. Przy przyznawaniu stypendium rektora brane są pod uwagę średnia ocen oraz osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. Studenci uznali ten mechanizm motywujący za satysfakcjonujący.

Przyznawanie pomocy materialnej odbywa się na zasadach opisanych w Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Śląskiego, którego kopię otrzymano podczas wizytacji. Według Regulaminu studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie formy pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 Ustawy. Określone w Regulaminie zasady dotyczące podziału środków funduszu pomocy materialnej są zgodne z art. 174 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Zasady otrzymywania wszelkich świadczeń pomocy materialnej są przejrzyste i zrozumiałe dla studentów oraz są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Na podstawie analizy własnej regulaminu pomocy materialnej stwierdzono, że stypendium rektora jest przyznawane na podstawie średniej arytmetycznej, co w opinii studentów jest niewspółmierne do wkładanego wysiłku w przyswojenie materiału z przedmiotów bardziej wymagających. Ich zdaniem stypendium rektora powinno być przyznawane na podstawie średniej ważonej, gdzie wagą byłyby przypisane punkty ECTS do poszczególnych przedmiotów. Przyznawanie stypendiów należy do obowiązków Dziekana, ponieważ Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego nie złożyła wniosku o przeniesienie prawa przyznawania świadczeń na Wydziałową Komisję Stypendialną.

Uczelnia dysponuje również Domami Studenckimi, w których o miejsca może starać się każdy student w oparciu o dokumentację potwierdzającą sytuację materialną. Na podstawie analizy własnej stwierdzono, że zasady ubiegania się o miejsce w Domu Studenckim są przejrzyste i zrozumiałe. Ponadto każdy student, który jest zainteresowany zamieszkaniem w akademiku, może otrzymać takie miejsce.

Studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Wszelkie skargi i zastrzeżenia mogą składać do Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego lub do Prodziekana ds. studenckich, co studenci opiniują pozytywnie. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili proces kształcenia realizowany na wizytowanym kierunku, oprócz systemu przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka zapewnia studentom odpowiednią opiekę dydaktyczną, naukową, materialną i pastoralną, która sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia umożliwia studentom udział w mobilności międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili wsparcie ze strony Uczelni w zakresie organizacji wymiany międzynarodowej. Uczelnia służy studentom pomocą przez codzienne dyżury

podczas których studenci mogą uzyskać wszelkie niezbędne informacje, w tym dokumentację związaną z udziałem w programie. Program Erasmus w Uczelni ma swoją stronę internetową, gdzie są zamieszczone wszelkie informacje potrzebne do zgłoszenia udziału i realizacji wymiany międzynarodowej. Jednostka ma podpisanych 9 umów z Uczelniami zagranicznymi, dzięki którym studenci mogą korzystać z szansy realizacji części studiów za granicą. Poza tym w Uczelni istnieje program wymiany krajowej MOST, do którego co semestr odbywa się rekrutacja, jednak niewielu studentów jest zainteresowanych wymianą.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Studenci mają możliwość udziału w krajowych i międzynarodowych programach mobilności.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

1. Opis stanu faktycznego

Studenci kierunku *teologia* mają możliwość kontaktu z otoczeniem społecznym, gospodarczym, kulturalnym i eklezjalnym. Wydział Teologiczny współpracuje z wieloma instytucjami związanymi z wizytowanym kierunkiem studiów. Studenci mają możliwość odbywania praktyk w instytucjach współpracujących z Wydziałem oraz perspektywę zatrudnienia w tych instytucjach. Wszyscy zainteresowani studenci kierunku *teologia* znajdują zatrudnienie po zakończeniu studiów. Biuro Karier funkcjonuje w Uczelni, natomiast jego działalność w małym stopniu wpisuje się w potrzeby studentów kierunku *teologia*, ale troskę o nich przejmuje Wydział Katechetyczny Kurii Archidiecezji Katowickiej, który kieruje poszczególnych absolwentów do pracy w miejsca, gdzie istnieje zapotrzebowanie oraz dba o ich dalsze doskonalenie zawodowe i formację kulturalno-duchową.

Aktywni studenci współpracujący przy badaniach naukowych lub działający w Kołach Naukowych mają możliwość wyjazdów na konferencje naukowe oraz organizowania własnych.

Władze Wydziału wspierają Wydziałowy Samorząd Studencki, który podejmuje działania mające charakter kulturalny jak i wspierający proces kształcenia. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego pozytywnie ocenili współpracę z Władzami Wydziału jak i oferowane przez nich wsparcie w formie finansowej i organizacyjnej.

W opinii studentów obecnych podczas spotkania ZO PKA Wydział Teologiczny umożliwia im kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym, kulturalnym, eklezjalnym i w ich ocenie jest on odpowiedni.

Ocena spełnienia kryterium 5.3 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym, kulturalnym, eklezjalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. Warto docenić intensywne działania Wydziału Katechetycznego, który pełni funkcje Biura Karier, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli oraz udziela wsparcia katechetycznego, pedagogicznego, dydaktycznego i pastoralnego absolwentom kierunku *teologia*.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia zapewnia odpowiednią opiekę dydaktyczną dla studentów z niepełnosprawnościami. Na Wydziale funkcjonuje Koordynator ds. osób niepełnosprawnych, który odpowiada za zapewnienie opieki dla studentów i jest ogniwem łączącym studentów z Wydziału i Biuro Osób Niepełnosprawnych. Każdy student z niepełnosprawnościami może ubiegać się o opiekę asystenta, który ułatwia funkcjonowanie w Jednostce i udziela wsparcia w zakresie realizacji programu studiów. Istnieje możliwość ubiegania się o Indywidualne Dostosowanie Studiów, które pozwala na dopasowanie formy realizacji programu kształcenia do potrzeb studenta. Studenci pozytywnie oceniają

wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami. W Uczelni istnieje możliwość ubiegania się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogę, co w opinii studentów jest wystarczające. Na podstawie analizy własnej z uwzględnieniem opinii studentów należy stwierdzić, że Jednostka zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.4 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka posiada infrastrukturę dydaktyczną przystosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Studenci posiadają zapewnione wsparcie stypendialne oraz możliwość indywidualizacji procesu kształcenia w formie uwzględniającej stopień niepełnosprawności.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Opis stanu faktycznego

Godziny otwarcia dziekanatu, są dostosowane do potrzeb studentów studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Studenci pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracy pracowników dziekanatu. Dostęp do informacji na temat programu kształcenia i procedur toku studiów studenci mają zapewniony poprzez stronę internetową Wydziału, system USOS oraz tablice informacyjne znajdujące się na terenie Wydziału. Znajdują się tam informacje dotyczące programu kształcenia i funduszu pomocy materialnej. Harmonogram roku akademickiego i sesji oraz plany zajęć są ogólnodostępne na stronie internetowej Uczelni. Na stronie internetowej znajduje się Regulamin Studiów i jest on ogólnodostępny dla studentów.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie ocenili dostęp do informacji na temat programu kształcenia oraz funduszu pomocy materialnej.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.5 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

Ocena spełnienia kryterium 6 – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6

Działania Jednostki zmierzające do zapewnienia dobrej jakości kształcenia na kierunku *teologia* należy ocenić w pełni. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach wypracował strukturę zarządzania procesem dydaktycznym oraz dokonuje systematycznej oceny efektów kształcenia. Wyniki tej oceny stanowią podstawę zmian programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów. Analiza dokumentacji WSZJK, raport samooceny i przeprowadzone rozmowy pozwalają uznać, że system ten działa poprawnie i ma wbudowany mechanizm samooceny skuteczności i doskonalenia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

Jednostka opracowała i wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, jednak ze względu na jego rozbudowanie, warto zastanowić się nad uproszczeniem niektórych nadmiernie rozbudowanych procedur.

6.1

Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

1. Opis stanu faktycznego

6.1.1

Plany i Programy studiów oraz efekty kształcenia na kierunku *teologia* zostały zatwierdzone i przyjęte przez Radę Wydziału Teologicznego oraz Senat Uczelni a podstawą jest *Uchwała nr 380 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w zakresie planów studiów i programów kształcenia*. Analiza programów studiów przebiega przy udziale takich interesariuszy, jak: nauczyciele akademicy wchodzący w skład minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów oraz interesariuszy zewnętrznych. Z przeprowadzonych rozmów i dokumentacji wynika, iż efektem prac podjętych w tym zakresie jest opracowanie dokumentu pt. *Ocena efektów kształcenia na kierunku teologia w roku akademickim 2014/15*. Projektowanie opiniowanie oraz inicjowanie zmian w programach kształcenia leży w gestii funkcjonujących w strukturze Wydziału Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dzięki analizie programów wprowadzono szereg zmian, czego przykładem jest wprowadzenie do oferty edukacyjnej nowej specjalności – *teologia w kulturze (studia stacjonarne i niestacjonarne)*. Kolejno opracowano harmonogram prac Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Teologicznym, który przewiduje okresowe przeglądy i doskonalenia programów kształcenia. Jak wynika ze spotkania z przedstawicielami pracodawców oraz przedstawionej dokumentacji, brali oni czynny udział w przeglądzie programów studiów, co umożliwiło wprowadzenie ewentualnych zmian i dostosowanie do potrzeb rynku pracy i Kościoła lokalnego. Do interesariuszy zewnętrznych, z którymi prowadzono rozmowy na temat programów kształcenia należą m. in.: Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne, Wyższe Seminarium Duchowne OO. Franciszkanów, Wydział Katechetyczny Kurii Archidiecezjalnej w Katowicach, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, przedstawiciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych regionu.

6.1.2

Na ocenianym kierunku ocena osiągnięć studenta prowadzona jest w sposób ciągły i polega ona na analizie, ocenie i wyciąganiu wniosków. Odbywa się na podstawie wyników prac zaliczeniowych, egzaminów, praktyk zawodowych oraz przygotowanych przez studentów prac dyplomowych.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na określonym kierunku studiów ponosi odpowiedzialność za sposób realizacji zajęć, który umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Analizą osiągniętych przez studentów efektów kształcenia zajmuje się Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia wraz z tzw. Zespołami Pomocniczymi. Analiza i wnioski z powyższej analizy powyższy Zespół każdego kierunku przedkłada Dziekanowi Wydziału. Na podstawie tych materiałów Dziekan dokonuje rocznej oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale i przedstawia ją na koniec roku akademickiego Radzie Wydziału. Rada Wydziału Uchwałą przyjmuje propozycje zmian doskonalących w tym zakresie jakie wynikają z analizy – *Uchwała nr 49/2015 Rady Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia oceny efektów kształcenia na kierunku : teologia w roku akademickim 2014/15.*

6.1.3

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich w toku prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem treści i założeń przyjętych w sylabusie przedmiotu. W odniesieniu do zajęć dydaktycznych są stosowane różne formy weryfikacji takie jak np.: egzaminy, zaliczenia ustne, kolokwia, prace pisemne, prezentacje studentów, prace indywidualne, projekty, egzaminy dyplomowe oraz dokumentacja praktyk (dzienniki praktyk). Jak wynika z rozmów prace etapowe są archiwizowane przez 5 lat. Weryfikacja zasadności doboru metody weryfikacji ma miejsce podczas okresowego przeglądu sylabusu. Weryfikacja efektów wynikających z odbytych praktyk przeprowadzana jest na podstawie złożonej przez studenta dokumentacji. Weryfikacją samodzielności przygotowanej pracy dyplomowej zajmuje się promotor (podczas zajęć dydaktycznych, zwłaszcza seminariów dyplomowych) oraz recenzent pracy. Tematy prac magisterskich zatwierdzane są na posiedzeniu Rady Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego. Końcowa weryfikacja efektów kształcenia z zakresu wiedzy i umiejętności przebiega także w trakcie przygotowania pracy dyplomowej, bowiem niewielka liczba dyplomantów podlegającym poszczególnym promotorom, pozwala na systematyczne badanie postępów przygotowania pracy z uwzględnieniem samodzielności jej pisania. W opracowanym przez Radę Wydziału obowiązującym harmonogramie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, jest uwzględniona analiza prac dyplomowych. Wyniki przeprowadzonej analizy i podjęte działania projakościowe w tym zakresie są zawarte w sprawozdaniu z działalności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

6.1.4

Jak wynika z informacji przedstawionych przez Władze Wydziału Teologicznego harmonogram przyjęty przez Uczelnię dotyczący określenia zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów, na poziomie Wydziałów są zawarte w *Uchwale nr 485 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie zasad organizacji w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną.*

6.1.5

Cykliczne monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uczelni, w tym ocenianego kierunku, zajmuje się Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, które po przygotowaniu raportu zbiorczego dla wszystkich kierunków prowadzonych na Uczelni, przekazuje go do Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia. Obecnie podstawą analizy wyników tego badania jest zapis pkt. 5.5 *Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.* Badania te mają na celu wskazania mocnych i słabych stron oferty dydaktycznej Uczelni. Analiza pozyskanych informacji pozwala na weryfikację stopnia realizacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji i umiejętności. Odbywa się ono przy użyciu internetowych kwestionariuszy ankiet: badających opinię absolwentów o przydatności uzyskanych

Efektów Kształcenia w pracy zawodowej.

6.1.6

Polityka kadrowa, którą prowadzi Uczelnia jest następstwem opracowanej misji i strategii. Do tych celów należy: poprawa jakości pracy nauczycieli akademickich, poprawa rozwoju zawodowego nauczycieli oraz poprawa rozwoju zawodowego osób odpowiedzialnych za programy kształcenia. Dążenie do własnego rozwoju nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w zdobywaniu stopni naukowych, w liczbie publikacji, a także ich udziale w konferencjach i programach badawczych. Osoby starające się o zatrudnienie w Uczelni, muszą wykazać się odpowiednim dorobkiem naukowym. Kadra prowadząca zajęcia posiada kwalifikacje z obszaru wiedzy odpowiadającej obszarowi kształcenia. Stanowiska są obejmowane przez nauczycieli akademickich w drodze przeprowadzanych konkursów. Nauczyciele akademicy są oceniani zgodnie z zapisem w ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Ocena jest przeprowadzana z częstotliwością co dwa lata i dotyczy działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Arkusz oceny obowiązujący w całej uczelni jest znany pracownikom naukowo – dydaktycznym. Prowadzona polityka kadrowa opiera się, zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji, o procedurę hospitacji wynikającą z przyjętego regulaminu hospitacji, a także dostęp przełożonego do opinii studentów, w następstwie czego podejmowane są realne kroki zmierzające do wyróżnienia lub wyciągnięcia konsekwencji wobec nierzetelnych pracowników. Hospitacji podlegają zajęcia dydaktyczne prowadzone przez wszystkich nauczycieli akademickich. Są one przeprowadzane przez kierowników jednostek organizacyjnych. W przypadku kierowników zakładów hospitacje przeprowadza Dziekan Wydziału. Kolejnym badaniem ankietowym dotyczącym oceny zajęć jest ankieta studencka. Studenci mają zapewnioną pełną anonimowość w ocenie zajęć dydaktycznych. Kwestionariusz uwzględnia kryteria oceny pracy dydaktycznej, a w szczególności poziom merytoryczny zajęć, stopień przygotowania prowadzącego do ich prowadzenia, przystępność przekazu, sumienność, przejrzystość kryteriów zaliczania oraz obiektywizm oceniania.

6.1.7

Jak wspomniano powyżej na Wydziale Teologicznym prowadzona jest ankietyzacja jakości zajęć dydaktycznych. Ocenie podlegają wszystkie zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich na ocenianym kierunku studiów. Ankietowanie przeprowadza się po zakończeniu cyklu zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu. Badanie jest prowadzone za pomocą ankiety ogólnouczelnianej. Każdy nauczyciel akademicki ma dostęp do wyników ankiet dotyczących oceny prowadzonych przez siebie zajęć. Po zakończeniu ankietyzacji opracowany zostaje raport. Sprawozdanie końcowe zawierające analizę wyników ankietyzacji na Wydziale oraz propozycje działań naprawczych jest prezentowane przez Pełnomocnika ds. Jakości kształcenia Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia. Te oceny wykorzystywane są podczas okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Analiza raportów końcowych i wyciąganie wniosków są podstawą planowania działań naprawczych przez Zadaniowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia funkcjonujących w strukturze Wydziału, które są następnie wykorzystywane w celu polepszania jakości kształcenia.

Ocenie studentów w systemie ankietowym podlega również jakość pracy pracowników administracji związana bezpośrednio z obsługą administracyjną studentów.

6.1.8

Zajęcia na kierunku *teologia* odbywają się w pomieszczeniach Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, a są to: sale wyposażone w projektory multimedialne, pracownie dydaktyczne oraz laboratoria. Ocena zasobów materialnych, w tym pomocy dydaktycznej jest ciągła. Nauczyciele akademicy mogą zgłaszać zapotrzebowanie do kierowników jednostek, które są realizowane w miarę potrzeb. W Uczelni istnieje system ewidencji sal, który obejmuje również ich wyposażenie. Wewnętrzny system jakości kształcenia uwzględnia także ocenę bazy dydaktycznej oraz środków wsparcia studentów.

6.1.9

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego przyjął opracowany harmonogram działań Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na rzecz jakości kształcenia w roku akademickim 2015/2016 obejmujący między innymi ocenę: procesu dydaktycznego, praktyk dydaktycznych, hospitacji zajęć, weryfikacji ECTS oraz losowo wybranych prac dyplomowych, a także badanie absolwentów. Gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie powyższych działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia należy do zadań poszczególnych Zespołów Zadaniowych ds. jakości Kształcenia (protokoły, sprawozdania). Materiały potwierdzające weryfikację efektów kształcenia (kolokwia, egzaminy, prace pisemne) gromadzą i archiwizują osoby odpowiedzialne za weryfikację efektów kształcenia. Ponadto corocznie, po zakończeniu danego roku akademickiego, przygotowujemy jest *Raport z oceny własnej jednostki w zakresie jakości kształcenia* – Uchwała nr 46/2014 Rady Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2014 r., który zawiera informacje o stanie prac w obszarze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, o działaniach na rzecz jakości kształcenia. Konsekwencją tych działań jest między innymi przyjęcie „dobrej praktyki”, którą jest przyjęcie do porządku obrad Rady Wydziału jako stały punkt – dyskusja nad pracami Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia. Pozwala to na działania zapewniające lepszą jakość kształcenia i prowadzenie prac na szerszym forum.

6.1.10

Dokumentacja związana z procesem kształcenia, w tym z Wydziałowym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz procedury obowiązujące na Wydziale zgromadzone są w dziekanacie. Na stronie Internetowej Wydziału umieszczone są poszczególne plany studiów oraz informacje dotyczące zasad dyplomowania. Dostęp do informacji na stronie internetowej Wydziału jest z poziomu pracownika, kandydata na studia, studenta, doktoranta lub absolwenta. Informacje znajdują się również w formie papierowej na tablicach informacyjnych i w gablotach rozmieszczonych na Wydziale. Ponadto wszystkie ww. dokumenty dostępne są też w dziekanacie Wydziału. Informacje o efektach kształcenia są dostępne w sylabusach przedmiotów. Studenci mają do nich dostęp za pośrednictwem systemu informatycznego działającego na uczelni. Prowadzący zajęcia mają też obowiązek przedstawienia sylabusów na pierwszych zajęciach. Programy studiów na poszczególnych kierunkach są dostępne na stronach internetowych Katedr. Pozostałe dokumenty dotyczące jakości takie jak: uchwały Rady Wydziału, programy studiów, protokoły z zaliczeń i egzaminów, znajdują się w Dziekanacie. Zasady przepływu informacji są zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych studentów i pracowników zawartych w przepisach prawa.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1 z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.1.10 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Działania Jednostki zmierzające do zapewnienia dobrej jakości kształcenia na kierunku *teologia* należy ocenić w pełni. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach wypracował strukturę zarządzania procesem dydaktycznym oraz dokonuje systematycznej oceny efektów kształcenia. Wyniki tej oceny stanowią podstawę zmian programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Opis stanu faktycznego

2. Ocena spełnienia kryterium 6.2 – w pełni

Raport samooceny, przedstawione dokumenty wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz rozmowy z pracownikami odpowiedzialnymi za WSZJK pozwalają uznać, że system ten działa poprawnie i ma wbudowany mechanizm samooceny skuteczności i doskonalenia. Doroczne raporty Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia są analizowane przez władze i ciała kolegialne Jednostki,

na ich podstawie wprowadzane są zmiany m.in. w sposobie oceny kadry akademickiej i w ankietach studenckich. Do porządku obrad Rady Wydziału przyjęto jako stały punkt, dyskusję nad pracami Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia, co przyczynia się do systematycznej oceny skuteczności systemu.

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości, jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na *teologii*, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

* - stopień spełnienia oznaczonego gwiazdką kryterium II i II stopnia warunkuje ocenę kryterium nadrzędnego, tj. odpowiednio II i I stopnia

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT zamieszczona w raporcie samooceny jest bardzo trafna. Władze Wydziału Teologicznego i osoby przygotowujące raport uczciwie przedstawiły jednostkę w raporcie samooceny. Zespół Oceniający zgadza się z tezą, że kierunek *teologia* rozwija się zgodnie ze standardami państwowymi i kościelnymi, w tym międzynarodowymi (Konstytucja Apostolska *Sapientia Christiana*).

Kadra naukowo-dydaktyczna realizuje cenne badania naukowe, włączając w nie studentów. Jednostka w stopniu zasługującym na wyróżnienie współpracuje z instytucjami kościelnymi i placówkami oświatowymi. Niewątpliwie mocną stroną jest nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura (budynek główny i Biblioteka Teologiczna). Z kolei sprawnie funkcjonujący (i wzorcowy dla innych wydziałów UŚ) WSZJK gwarantujący stałe podnoszenie jakości kształcenia.

Jednostka dobrze oceniła swoje szanse: położenie w centrum aglomeracji górnośląskiej, wysokie kompetencje absolwentów oraz podejmowane inicjatywy religijne zwiększają szanse na ich zatrudnienie.

Jednostka uczciwie podała, iż w minimum kadrowym nadal brak samodzielnego pracownika naukowego z filozofii, ale jeden z nauczycieli akademickich złożył już dorobek i rozprawę habilitacyjną, które zostały pozytywnie ocenione. Wskazała także, iż umiędzynarodowienie jest raczej oparte o indywidualne kontakty pracowników, ale ZO dostrzegł działania zmierzające do sformalizowania tych kontaktów. Niewątpliwą słabością jest brak grantów badawczych, chociaż osoby zatrudnione na Wydziale Teologicznym uzyskują niekiedy wsparcie kościelne. Zewnętrznym zagrożeniem rozwoju kierunku *teologia* niż demograficzny, powodujący zmniejszenie liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz ideologiczne stereotypy w postrzeganiu *teologii* jako kierunku, jej studentów i absolwentów. Stąd Wydział podjął działania promujące absolwentów jako kompetentne i wszechstronnie przygotowane osoby.

Zalecenia

Ze względu na obecność efektów kierunkowych z obszaru nauk społecznych ZO zaleca ponowne rozważenie przyporządkowanie kierunku *teologia* do jednego (obszar nauk humanistycznych) lub dwóch obszarów kształcenia (obszar nauk humanistycznych i społecznych). Zaleca także podjęcie negocjacji z Władzami Uczelni w celu zwiększenia możliwości uzyskiwania tytułu profesora uczelnianego, co pozwoli zachować zastępowalność członków minimum kadrowego oraz pozwoli na lepsze obsadzenie katedr. Potrzebne jest także urealnienie gratyfikacji za nadgodziny, co może stanowić element motywacji pracowników. Warto zadbać o lepsze przygotowanie pracowników naukowo-dydaktycznych do realizacji oceniania kształtującego i dobre wykorzystanie egzaminu magisterskiego (lepsze sprawdzenie umiejętności i kompetencji). Dużym wyzwaniem staje się wzrastająca liczba obowiązków administracyjnych, które nauczyciele akademicy łączą ze swoją działalnością naukowo-dydaktyczną i organizacyjną. Warto podjąć negocjacje o etat dla nowego pracownika administracyjnego oraz usprawnienie narzędzi informatycznych.

Dobre praktyki

- Alumni studiujący na kierunku *teologia* przygotowujący się do kapłaństwa odbywają obligatoryjne praktyki pastoralne, których celem jest uzyskanie przez nich dodatkowych efektów kształcenia określonych w programie studiów, niezbędnych do podjęcia posługi duszpasterskiej w Kościele katolickim.
- Wnikliwa diagnoza sytuacji pastoralno-katechetycznej i aktualnych wyzwań gospodarczych, społecznych, kulturowych i religijnych zaowocowała powstaniem od roku akademickiego 2015/2016) specjalności *teologia w kulturze (studia stacjonarne i niestacjonarne)* wraz z *Programem praktyki zawodowej* dla tej specjalności.
- Przygotowanie pracy dyplomowej odbywa się w małych grupach. Promotor, który opiekuje się niewielką liczbą dyplomantów doskonale zna ich wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, systematycznie sprawdza postępy naukowe i jakość przygotowanej pracy magisterskiej. Seminaria magisterskie odbywają się w bardzo profesjonalnej, a zarazem otwartej i życzliwej atmosferze, co ułatwia wymianę doświadczeń i otrzymywanie wskazań naukowych. Zostaje umiejętnie zachowana pedagogiczna relacja mistrz – student.